

КОНВЕНЦИЯ за оценка на въздействието върху околната среда в трансграничен контекст

Ратифицирана със закон, приет от 37-о Народно събрание на 16.03.1995 г. - ДВ, бр. 28 от 1995 г. Издадена от Министерството на околната среда и водите, обн., ДВ, бр. 86 от 1.10.1999 г., в сила от 10.09.1997 г., попр., бр. 89 от 12.10.1999 г.)

ПРЕАМБЮЛ

Страните по тази конвенция,

съзнавайки взаимовръзката между икономическите дейности и последствията им върху околната среда,

потвърждавайки необходимостта да се осигури екологосъобразно и устойчиво развитие, решени да засилят международното сътрудничество при оценката на въздействието върху околната среда, по-специално в трансграничен контекст,

отчитайки необходимостта и важността на разработването на изпреварваща политика и на предотвратяването, намаляването и мониторинга на значителните вредни видове въздействие върху околната среда като цяло и по-специално в трансграничен контекст,

позовавайки се на съответните разпоредби от Устава на Организацията на обединените нации, Декларацията на Стокхолмската конференция по човешката околна среда, Заключителния акт на Съвещанието за сигурност и сътрудничество в Европа (СССЕ) и Заключителните документи на Мадридската и Виенската среща на представителите на държавите - участнички в СССЕ,

препоръчвайки на държавите на основата на националните или правови и административни разпоредби и националната им политика да осигурят извършването на оценка на въздействието върху околната среда при осъществяването от тях дейности,

съзнавайки необходимостта да се обръща специално внимание на факторите на околната среда на ранен етап от процеса на вземане на решения, прилагайки оценката на въздействието върху околната среда на всички подходящи административни равнища като необходим инструмент за повишаване на качеството на информацията, представяна на компетентните органи, с цел те да могат да приемат екологосъобразни решения, отдавайки особено значение на спадането до минимум на значителното вредно въздействие, особено в трансграничен контекст,

вземайки под внимание усилията на международните организации, насочени към насърчаване използването на оценката на въздействието върху околната среда както на национално, така и на международно равнище, и с оглед на дейността в сферата на оценката на въздействието върху околната среда, провеждана под егидата на Икономическата комисия на Организацията на обединените нации за Европа, и особено на резултатите от работата на Семинара по оценка на въздействието върху околната среда (септември 1987 г., Варшава, Полша), а така също вземайки под внимание целите и принципите за оценка на въздействието върху околната среда, приети от Управителния съвет на Програмата на Организацията на обединените нации по околната среда и Министерската декларация по устойчивото развитие (май 1990 г., Берген, Норвегия),

се договориха, както следва:

Член 1

Дефиниции

За целите на тази конвенция:

(I) "страни", ако в текста не е посочено друго, означава договарящите страни по тази конвенция;

(II) "страна на произход" означава договаряща страна или страни по тази конвенция, под чиято юрисдикция се предвижда да се осъществи предлагана дейност;

(III) "засегната страна" означава договаряща страна или страни по тази конвенция, които могат да бъдат засегнати от трансграничното въздействие на предлагана дейност;

(IV) "заинтересувани страни" означава страна на произход и засегната страна от оценка на въздействието върху околната среда в съответствие с тази конвенция;

(V) "предлагана дейност" означава всяка дейност или всяко съществено изменение в дадена дейност, изискващо вземане на решение от компетентен орган в съответствие с прилаганата национална процедура;

(VI) "оценка на въздействието върху околната среда" означава национална процедура за оценка на възможното въздействие на предлаганата дейност върху околната среда;

(VII) "въздействие" означава всяко въздействие върху околната среда, причинено от предлагана дейност, включително здравето и безопасността на хората, флората, фауната, почвата, въздуха, водата, климата, пейзажа, историческите паметници и други материални обекти или взаимодействието между тези фактори; то включва също така въздействия върху културното наследство или социално-икономическите условия в резултат от промяната на тези фактори;

(VIII) "трансгранично въздействие" означава всяко въздействие, не само от глобален характер, в район, намиращ се под юрисдикцията на дадена страна, предизвикано от предлагана дейност, чиито физически източник е разположен изцяло или частично в район под юрисдикцията на друга страна;

(IX) "компетентен орган" означава национален орган или органи, определени от страната да отговарят за осъществяването на задачите по тази конвенция, и/или орган или органи, натоварени от страната да вземат решения, отнасящи се до предлагана дейност;

(X) "общественост" означава едно или няколко физически или юридически лица.

Член 2

Общи разпоредби

1. Страните, индивидуално или съвместно, ще вземат всички необходими и ефикасни мерки за предотвратяване, намаляване и контролиране на значително вредно трансгранично въздействие в резултат на предлагани дейности.

2. Всяка страна ще предприеме необходимите законодателни, административни или други мерки за изпълнение разпоредбите на тази конвенция, включващи съобразно изброените в приложение I предлагани видове дейности, които могат да окажат значително вредно трансгранично въздействие, установяването на процедура за оценка на въздействието върху околната среда, даваща възможност за участие на обществеността и изготвянето на документация за оценката на въздействието върху околната среда, описана в приложение II.

3. Страната на произход ще осигурява в съответствие с разпоредбите на тази конвенция оценката на въздействието върху околната среда да се провежда преди вземането на решение за разрешаването или предприемането на предлагана дейност, включена в приложение I, която може да окаже значително вредно трансгранично въздействие.

4. Страната на произход в съответствие с разпоредбите на тази конвенция ще осигурява уведомяването на засегнатите страни за предлаганата дейност, посочена в приложение I, която може да окаже значително вредно трансгранично въздействие.

5. По инициатива на която и да е страна заинтересуваните страни провеждат консултации относно

възможността една или няколко предлагани дейности, които не са посочени в приложение I, да окажат значително вредно трансгранично въздействие и дали следва към тях да се отнасят така, както ако са посочени в приложение I. Ако тези страни постигнат съгласие, то дейността или дейностите ще се третират по този начин. Общите насоки за определяне на критериите за установяване на значително вредно въздействие са изложени в приложение III.

6. Страната на произход в съответствие с разпоредбите на тази конвенция, ще предоставя на обществеността в районите, които по всяка вероятност ще бъдат засегнати, възможността да вземе участие в съответните процедури по оценка на въздействието върху околната среда и ще осигурява възможността, предоставена на обществеността от засегнатата страна, да е равностойна на възможността, предоставена на обществеността от страната на произход.

7. В съответствие с разпоредбите на тази конвенция минимално изискване е оценките на въздействието върху околната среда да се правят на ниво проекти на предлаганата дейност. По възможност страните също се стремят да прилагат принципите за оценка на въздействието върху околната среда по отношение на своята политика, планове и програми.

8. Разпоредбите на тази конвенция не засягат правото на страните да прилагат националните закони, наредби, административни разпоредби или приети правни практики, защитаващи информацията, чието предоставяне би могло да навреди на промишлена и търговска тайна или на интересите на националната сигурност.

9. Разпоредбите на тази конвенция не засягат правото на конкретни страни да прилагат по силата на двустранно или многостранно споразумение, ако е подходящо, по-строги мерки от предвидените в тази конвенция.

10. Разпоредбите на тази конвенция не засягат каквито и да било задължения на страните по международното право по отношение на дейности, които оказват или могат да окажат трансгранично въздействие.

Член 3

Уведомяване

1. По отношение на предлагана дейност, посочена в приложение I, която може да окаже значително вредно трансгранично въздействие, страната на произход с цел осигуряването на адекватни и ефективни консултации в съответствие с чл. 5, ще уведоми всяка страна, която според нея, може да бъде засегната страна, колкото е възможно по-рано и не по-късно от датата на информиране на обществеността в собствената си страна за предлаганата дейност.

2. Това уведомление съдържа, *inter alia*:

а) информация за предлаганата дейност, включително всяка налична информация за възможното ѝ трансгранично въздействие;

б) характер на възможното решение;

в) указване на разумен срок, в течение на който в съответствие с т. 3 от този член трябва да бъде даден отговор с оглед на характера на предлаганата дейност;

и може да включва информацията, посочена в т. 5 от този член.

3. Засегнатата страна ще отговори на страната на произход в срока, посочен в уведомлението, потвърждавайки получаването на уведомлението, и ще посочи дали има намерение да участва в процедурата по оценка на въздействието върху околната среда.

4. Ако засегнатата страна посочи, че няма намерение да участва в процедурата по оценка на

въздействието върху околната среда, или ако не даде отговор в срока, посочен в уведомлението, разпоредбите на т. 5, 6, 7 и 8 на този член и разпоредбите на чл. 4 до 7 не се прилагат. При тези обстоятелства не се нарушава правото на страната на произход да определи необходимостта от провеждане на оценка на въздействието върху околната среда въз основа на своето национално законодателство и практика.

5. След получаване на отговор от засегнатата страна, в който е посочено намерението ѝ да участва в процедурата по оценка на въздействието върху околната среда, страната на произход в случай, че още не е направила това, ще предостави на засегнатата страна:

а) съответната информация, отнасяща се до процедурата по оценка на въздействието върху околната среда, включително указания за сроковете за представяне на забележки; и

б) съответна информация за предлаганата дейност и за възможното значително вредно трансгранично въздействие.

6. По молба на страната на произход засегнатата страна ще ѝ предостави разумно достъпна информация за потенциално засегнатата околна среда, намираща се под юрисдикцията на засегнатата страна, ако подобна информация е необходима за изготвяне на документацията за оценка на въздействието върху околната среда. Тази информация се предоставя незабавно и, ако е необходимо, чрез съвместен орган, ако има такъв.

7. Ако дадена страна сметне, че ще бъде засегната в резултат на значителното вредно трансгранично въздействие на предлаганата дейност, посочена в приложение I, и ако не е постъпило никакво уведомление в съответствие с т. 1 на този член, то по молба на засегнатата страна заинтересуваните страни обменят достатъчно информация с цел обсъждане на вероятността за възникване на значително вредно трансгранично въздействие. Ако тези страни се съгласят, че има вероятност за значително вредно трансгранично въздействие, се прилагат съответно разпоредбите на тази конвенция. Ако тези страни не могат да постигнат съгласие относно вероятността за значително вредно трансгранично въздействие, всяка такава страна може да внесе този въпрос за разглеждане от анкетна комисия в съответствие с разпоредбите на приложение IV с цел изясняване вероятността за значително вредно трансгранично въздействие, ако страните не са се договорили за друг начин на уреждане на този въпрос.

8. Заинтересуваните страни осигуряват обществеността на засегнатата страна в районите, които по всяка вероятност ще бъдат засегнати, да бъде информирана и да разполага с възможности за представяне на своите забележки или възражения относно предлаганата дейност и тези забележки или възражения да бъдат предадени на компетентния орган на страната на произход пряко или, когато е необходимо, с посредничеството на страната на произход.

Член 4

Изготвяне на документацията по оценка на въздействието върху околната среда

1. Документацията по оценка на въздействието върху околната среда, която трябва да бъде представена на компетентния орган на страната на произход, съдържа като минимум информацията, описана в приложение II.

2. Страната на произход ще представи на засегнатата страна по съответния начин чрез съвместен орган, ако има такъв, документацията по оценка на въздействието върху околната среда. Заинтересуваните страни ще осигурят разпространението на тази документация сред органите и обществеността на засегнатата страна в районите, които по всяка вероятност ще бъдат подложени на въздействието и с оглед представянето на забележки на компетентния орган на страната на произход било пряко, било, когато е необходимо, с посредничеството на страната на произход в разумни срокове преди вземането на окончателно решение относно предлаганата дейност.

Член 5

Консултации въз основа на документацията за оценка на въздействието

върху околната среда

Страната на произход след изготвяне на документацията за оценка на въздействието върху околната среда и без необосновано забавяне ще проведе консултации със съответната засегната страна, по-специално относно потенциалното трансгранично въздействие на предлаганата дейност и мерките за намаляване или отстраняване на нейното въздействие. Консултациите могат да засягат:

а) възможните алтернативи на предлаганата дейност, включително алтернативата да не се предприемат никакви действия, и възможните мерки по намаляване на значителното вредно трансгранично въздействие на предлаганата дейност и за мониторинг на въздействията от осъществяването на такива мерки за сметка на страната на произход;

б) други форми на възможната взаимопомощ за намаляването на всяко значително вредно трансгранично въздействие на предлаганата дейност; и

в) всякакви други подходящи въпроси, които имат отношение към предлаганата дейност.

В началото на такива консултации страните ще съгласуват помежду си въпроса за тяхната продължителност в границите на приемлив времеви график. Всички подобни консултации могат да се провеждат чрез съответния съвместен орган, там където такъв съществува.

Член 6

Окончателно решение

1. Страните ще осигуряват окончателното решение по предлаганата дейност да отчита резултатите от оценката на въздействието върху околната среда, включително документацията за оценка на въздействието върху околната среда, а също и забележките по тази документация, получени в съответствие с чл. 3, т. 8 и чл. 4, т. 2, както и резултатите от консултациите, посочени в чл. 5.

2. Страната на произход ще предостави на засегнатата страна окончателното решение относно предлаганата дейност, заедно с причините и съображенията, на които е основано.

3. Ако допълнителна информация за значително трансгранично въздействие на предлаганата дейност, която е липсвала в момента на вземане на решение относно тази дейност и която би могла да повлияе върху решението, стане известна на заинтересуваната страна преди започване на осъществяването на дейността, то тази страна незабавно ще информира другата заинтересувана страна или заинтересувани страни. Ако една от заинтересуваните страни поиска това, се провеждат консултации по въпроса, дали е необходимо преразглеждане на решението.

Член 7

Анализ след изпълнението на проекта

1. С оглед на вероятното значително вредно трансгранично въздействие на дейността, по отношение на която в съответствие с тази конвенция се прави оценка на въздействието върху околната среда, заинтересуваните страни по молба на която и да е от тези страни определят дали ще се провежда анализ след изпълнението на проекта и ако ще се провежда, до каква степен. Всеки провеждан анализ след изпълнението на проекта включва в частност наблюдение на дейността и определяне на всяко вредно трансгранично въздействие. Такова наблюдение и определяне могат да се провеждат с оглед постигане на целите, посочени в приложение V.

2. Когато в резултат на провеждането на анализ след изпълнението на проекта страната на произход или засегнатата страна има достатъчно основание да смята, че съществува значително вредно трансгранично въздействие или са забелязани фактори, които могат да доведат до такова въздействие, тя незабавно ще информира за това другата страна. Във връзка с това заинтересуваните страни ще проведат консултации относно мерките, които е необходимо да се вземат с цел намаляване или отстраняване на въздействието.

Член 8

Двустранно и многостранно сътрудничество

Страните могат да продължат съществуващите споразумения или да сключат нови двустранни или многостранни споразумения или други договорености с цел изпълнение на своите задължения в съответствие с тази конвенция. Такива споразумения или други договорености могат да се основават на елементите, изброени в приложение VI.

Член 9

Изследователски програми

Страните обръщат особено внимание на разработването или по-активното осъществяване на конкретни изследователски програми, чиято цел е:

- а) усъвършенстване на съществуващите качествени и количествени методи за оценка на въздействията от предлаганите дейности;
- б) постигане на по-добро разбиране на причинно-следствените връзки и ролята им в комплексното управление на околната среда;
- в) провеждане на анализ и мониторинг на ефективността на изпълнение на решенията, засягащи предлаганите дейности с цел свеждане до минимум или предотвратяване на въздействията;
- г) разработване на методи за стимулиране на творчески подходи за намиране на екологосъобразни алтернативи на предлаганите дейности, производствени и потребителски модели;
- д) разработване на методологии за прилагане на принципите за оценка на въздействието върху околната среда на макроикономическо равнище.

Страните ще си разменят резултатите от осъществяването на изброените по-горе програми.

Член 10

Статут на приложенията

Приложенията към тази конвенция са неделима част от конвенцията.

Член 11

Среща на страните

1. Страните ще провеждат срещи, доколкото е възможно, във връзка с годишните сесии на старшите правителствени съветници на страните от ИКЕ по проблемите на околната среда и водите. Първата среща на страните ще се проведе не по-късно от една година от датата на влизане в сила на тази конвенция. Впоследствие необходимостта от провеждане на срещи и техните срокове се определят на среща на страните или при писмена молба от която и да е от страните при условие, че в срок от шест месеца от деня на уведомяване на страните от секретариата за тази молба тя получи подкрепата на поне една трета от страните.

2. Страните ще упражняват постоянен контрол върху хода на изпълнението на тази конвенция и за тази цел:

- а) ще правят преглед на политиката и методологическите подходи на страните към оценката на въздействието върху околната среда с цел по-нататъшното усъвършенстване на процедурите по оценката на въздействието върху околната среда в трансграничен контекст;

б) ще разменят информация, отнасяща се до опита, натрупан в областта на сключването и изпълнението на двустранните и многостранните споразумения или други договорености, засягащи използването на оценката за въздействието върху околната среда в трансграничен контекст, страни по които са една или повече страни;

в) при нужда ще прибегват до услугите на компетентни международни органи и научни комитети за решаването на методологическите или техническите въпроси, свързани с постигането на целите на тази конвенция;

г) на първата си среща ще разгледат и приемат с консенсус процедурните правила за своите срещи;

д) ще разглеждат и при необходимост ще приемат предложения за поправки към тази конвенция;

е) ще разглеждат и предприемат всички необходими допълнителни действия за постигане на целите на тази конвенция;

Член 12

Право на глас

1. Всяка страна по тази конвенция има един глас.

2. По изключение от общото правило, посочено в т. 1 от този член, регионалните организации за икономическа интеграция осъществяват правото си на глас по въпроси в сферата на тяхната компетентност, разполагайки с количество гласове, равно на броя на своите държави членки, явяващи се страни по тази конвенция. Такива организации няма да упражняват правото си на глас в случай, че техните държави членки упражнят своето право на глас и обратно.

Член 13

Секретариат

Изпълнителният секретар на Икономическата комисия за Европа ще изпълнява следните секретариатски функции:

а) свикване и подготовка на срещите на страните;

б) предаване на страните на доклади и друга информация, получена в съответствие с разпоредбите на тази конвенция;

в) осъществяването на други функции, които могат да бъдат предвидени по тази конвенция или които могат да бъдат определени от страните.

Член 14

Поправки към конвенцията

1. Всяка страна може да предлага поправки към тази конвенция.

2. Предложените поправки се представят в писмена форма на секретариата, който ги съобщава на всички страни. Предложените поправки се обсъждат на поредната среща на страните при условие, че предложенията са били разпространени от секретариата до страните не по-късно от деветдесет дни преди началото на срещата.

3. Страните ще полагат всички усилия за постигане на съгласие относно всяка предложена поправка към тази конвенция. Ако всички средства за постигане на консенсус са изчерпани, а съгласие не е постигнато, в

краен случай поправката се приема с мнозинство от три четвърти от гласовете на страните, присъстващи на срещата и участвали в гласуването.

4. Поправките към тази конвенция, приети в съответствие с т. 3 на този член, се предоставят от депозитаря на всички страни за ратификация, утвърждаване или приемане. Те влизат в сила за страните, които са ги ратифицирали, утвърдили или приели, на деветдесетия ден след датата на получаване на уведомление от депозитаря за тяхната ратификация, утвърждаване или приемане от най-малко три четвърти от страните. За всяка от останалите страни поправките влизат в сила на деветдесетия ден след депозирането от дадената страна на документа за ратификация, утвърждаване или приемане на поправките.

5. За целите на този член под "страните, присъстващи и участвали в гласуването" се разбират страни, присъстващи и гласували "за" или "против".

6. Процедурата на гласуване, изложена в т. 3 от този член, не цели да създава прецедент за бъдещи споразумения, които могат да бъдат договорени в рамките на Икономическата комисия за Европа.

Член 15

Решаване на споровете

1. При възникване на спор между две или повече страни по тълкуването или приложението на тази конвенция те ще се стремят към решаване на спора чрез преговори или всякакъв друг начин за решаване на спора, приемлив за страните по спора.

2. При подписването, ратификацията, приемането, утвърждаването или присъединяването към тази конвенция или във всеки друг следващ момент една страна може да изпрати до депозитаря писмено заявление, че по отношение на спор, неразрешен в съответствие с разпоредбите на т. 1 от този член, тя приема едно или двете от следните средства за решаване на спора като задължителни спрямо всяка страна, поела същото задължение:

а) отнасяне на спора до Международния съд;

б) отнасяне на спора до арбитраж в съответствие с установената процедура в приложение VII.

3. Ако страните по спора са приели и двете процедури за решаване на спора, посочени в т. 2 от този член, спорът може да бъде отнесен само до Международния съд, освен ако страните не са се уговорили за друго.

Член 16

Подписване

Тази конвенция е открита за подписване в Еспо (Финландия) от 25 февруари до 1 март 1991 г., а след това в главната квартира на Организацията на Обединените нации в Ню Йорк до 2 септември 1991 г. за държавите - членки на Икономическата комисия за Европа, а също и за държавите, имащи консултативен статут в Икономическата комисия за Европа в съответствие с т. 8 от Резолюция 36 (IV) на Икономическия и социален съвет от 28 март 1947 г., и за регионални организации за икономическа интеграция, създадени от суверенни държави - членки на Икономическата комисия за Европа, на които техните държави членки са прехвърлили компетенциите по отношение на въпросите, регулирани от тази конвенция, включително правото за сключване на договори, засягащи съответните въпроси.

Член 17

Ратификация, приемане, утвърждаване и присъединяване

1. Тази конвенция подлежи на ратификация, приемане или утвърждаване от подписалите я държави и регионални организации за икономическа интеграция.

2. Тази конвенция е открита за присъединяване на държавите и организациите, посочени в чл. 16, от 3 септември 1991 г.

3. Документите за ратификация, приемане, утвърждаване или присъединяване се депозират при генералния секретар на Организацията на Обединените нации, който изпълнява функциите на депозитар.

4. Всяка организация, упомената в чл. 16, която стане страна по тази конвенция при условие, че нито една от държавите членки на тази организация не е страна по тази конвенция, ще бъде обвързана с всички задължения, произтичащи от тази конвенция. В случай, че една или няколко от държавите членки на такава организация са страни по тази конвенция, съответната организация и нейните държави членки вземат решение относно съответните си отговорности в изпълнение на задълженията си по тази конвенция. В такива случаи организацията и нейните държави членки не могат едновременно да се ползват от правата, произтичащи от тази конвенция.

5. В своите документи за ратификация, приемане, утвърждаване или присъединяване регионалните организации за икономическа интеграция, упоменати в чл. 16, посочват обхвата на своята компетентност по отношение на въпросите, регулирани с тази конвенция. Освен това тези организации ще информират депозитаря за всяка промяна в обхвата на своята компетентност.

Член 18

Влизане в сила

1. Тази конвенция влиза в сила на деветдесетия ден след датата на депозиране на шестнадесетия документ за ратификация, приемане, утвърждаване или присъединяване.

2. За целите на т. 1 от този член документ, депозиран от регионална организация за икономическа интеграция, не се разглежда като допълнителен към документите, депозирани от държавите членки на същата организация.

3. За всяка държава или организация, упомената в чл. 16, която ратифицира, приеме или утвърди тази конвенция или се присъедини към нея след депозирането на шестнадесетия документ за ратификация, приемане, утвърждаване или присъединяване, тази конвенция влиза в сила на деветдесетия ден след датата на депозиране на документа за ратификация, приемане, утвърждаване или присъединяване на тази държава или организация.

Член 19

Оттегляне

По всяко време след изтичане на четири години от деня на влизане в сила на тази конвенция за дадена страна същата страна може да се оттегли от конвенцията след писмено уведомление до депозитаря. Подобно оттегляне влиза в сила на деветдесетия ден от получаване на уведомлението от депозитаря. Оттеглянето не касае прилагането на чл. 3 до 6 от конвенцията за предложената дейност, по отношение на която е било направено уведомление в съответствие с т. 1 от чл. 3 или е отправено искане в съответствие с т. 7 от чл. 3 преди оттеглянето да е влязло в сила.

Член 20

Автентични текстове

Оригиналът на тази конвенция, чиито текстове на английски, френски и руски език са еднакво автентични, се депозира при генералния секретар на Организацията на Обединените нации.

В уверение на което, долуподписаните, надлежно упълномощени за това, подписаха тази конвенция.

Приложение I

Списък на видовете дейност

1. Петролни рафинерии (с изключение на предприятията, които произвеждат единствено смазочни масла от суров нефт) и инсталации за газификация и втечняване на въглища или битуминозни шисти с производителност, равна или по-голяма от 500 т дневно.

2. Топлоелектроцентрали и други инсталации с вътрешно горене с топлинна мощност, равна или по-голяма от 300 мегавата, както и атомни електроцентрали и други съоръжения с ядрени реактори (с изключение на изследователски инсталации за производство и конверсия на разпадащи се и синтезиращи материали, чиято максимална мощност не надхвърля 1 киловат постоянно топлинно натоварване).

3. Инсталации, предназначени единствено за производство или обогатяване на ядрени горива, регенерация на отработени ядрени горива или за складиране, депониране и преработване на радиоактивни отпадъци.

4. Големи инсталации за доменно и мартеново производство и за производство на цветни метали.

5. Инсталации за извличане на азбест и преработка и преобразуване на азбест и азбестосъдържащи продукти; по отношение на азбестоциментните продукти – с годишно производство в обем над 20 000 т готова продукция; по отношение на фриксионните материали – с годишно производство в обем над 50 т готова продукция; по отношение на други видове приложение на азбеста – не повече от 200 т годишно.

6. Химически комбинати.

7. Строеж на автомагистрала, експресни пътища*, трасета на железни пътища с далечни дистанции и строеж на аерогари с дължина на основната писта за излитане и кацане, равна на или по-голяма от 2100 м.

8. Нефто- и газопроводи с голям диаметър.

9. Търговски пристанища, както и вътрешни водни пътища и пристанища за вътрешно корабоплаване, допускащи преминаването на кораби с водоизместимост над 1350 т.

10. Инсталации за депониране на отпадъци чрез изгаряне, химическа преработка или за заравяне на токсични и опасни отпадъци.

11. Големи язовири и водохранилища.

12. Дейности за добив на подземни води в случай, че годишният обем на добиваната вода възлиза на 10 милиона куб. м или повече.

13. Производство на целулоза и хартия с дневна продукция 200 или повече метрични тона след въздушно сушене.

14. Широкомашабен добив, извличане и обогатяване на място на метални руди или въглища.

15. Добив на въгледородороди навътре от брега в морето.

16. Големи складове за съхраняване на петрол, нефтохимически и химически продукти.

17. Обезлесяване на големи площи.

* За целите на тази конвенция:

Терминът "автомагистрала" означава път, който е специално предназначен и построен за движение на моторни превозни средства и не обслужва крайпътната собственост и който:

а) има, с изключение на отделни отсечки или временно отделени пътни платна за движение в двете посоки, разделени с разделителна ивица, която не е предназначена за движение, или, като изключение, по друг начин;

б) не пресича на едно и също равнище нито пътища, нито железопътни или трамвайни линии, нито пешеходни пътеки;

в) специално е означен като автомагистрала.

Терминът "експресен път" означава път, предназначен за движение на превозни средства, достъпът до който е възможен само чрез кръстовища на различни нива или които са регулирани и на които по-специално са забранени спирането и паркирането на пътното платно (пътните платна).

Приложение II

Съдържание на документацията за оценка на въздействието
върху околната среда

Информацията, подлежаща на включване в документацията за оценка на въздействието върху околната среда в съответствие с чл. 4, съдържа, като

минимум, следното:

- а) описание на предлаганата дейност и нейната цел;
- б) описание, където е възможно, на разумни алтернативи (например от географски или технологически характер) на предлаганата дейност, включително и на варианта да не се осъществи дейността;
- в) описание на околната среда, която е вероятно да бъде съществено засегната от предвижданата дейност или от нейните алтернативи;
- г) описание на потенциалното въздействие върху околната среда от предлаганата дейност и алтернативите и оценка на техния мащаб;
- д) описание на предохранителните мерки за свеждане до минимум вредното въздействие върху околната среда;
- е) изрично указание за методите на прогнозиране и залегналите в основата им изходни положения, а също така съответните използвани данни за околната среда;
- ж) уточняване на непълнотите и несигурността в знанията, установени по време на събирането на необходимата информация;
- з) където е подходящо - общо описание на програмите за мониторинг и управление и планове за анализ след изпълнението на проекта; и
- и) резюме от нетехнически характер, включително където е подходящо, на визуални средства за представяне на материала (карти, графични изображения и др.).

Приложение III

Общи критерии, подпомагащи определянето на значимостта за околната среда на невключените в приложение I видове дейности

1. При разглеждане на предлаганите дейности, по отношение на които се прилагат разпоредбите на т. 5 от чл. 2, заинтересуваните страни могат да обсъдят дали е вероятно дадена дейност да окаже значително вредно трансгранично въздействие, по-специално, въз основа на един или няколко от изброените по-долу критерии:

а) мащаби - предлагани видове дейност, чиито мащаби са големи за дадения род дейност;

б) месторазположение - предлаганите дейности, които се осъществяват в особено чувствителни или важни от екологична гледна точка райони или в непосредствена близост до тях (като например влажни зони, определени по силата на Рамсарската конвенция, национални паркове, природни резервати, обекти от особен научен интерес или на археологически, културни или исторически паметници); също и предлагани дейности в райони, където спецификата на предвидената дейност може да въздейства значително върху населението;

в) последствия - предлагани дейности, упражняващи особено комплексно и потенциално вредно въздействие, включително въздействия, които водят до сериозни последствия за хората или ценните видове или организми, представляващи заплахата за сегашното или потенциалното използване на засегнатия район, и пораждат допълнително натоваване, което надхвърля равнището на устойчивост на средата спрямо външни въздействия.

2. За тази цел заинтересуваните страни разглеждат предлаганите дейности, осъществявани в близост до международна граница, както и предлагани дейности, осъществявани в по-отдалечени райони, които биха могли да окажат значително трансгранично въздействие на голямо разстояние от обекта на стопанска дейност.

Приложение IV

Анкетна процедура

1. Питайщата страна или питайщите страни следва да уведоми(ят) секретариата, че внася(т) запитване дали предлагана дейност, включена в приложение I, има вероятност да предизвика значително вредно трансгранично въздействие, за разглеждане от анкетна комисия, създадена в съответствие с разпоредбите на това приложение. В уведомлението се посочва предметът на запитването. Секретариатът незабавно уведомява всички страни по тази конвенция за представеното запитване.

2. Анкетната комисия се състои от трима членове. Питайщата страна и другата страна, свързана с анкетната процедура, назначават по един научен или технически експерт и двамата назначени по този начин експерти определят по тяхно взаимно съгласие трети експерт, който става председател на анкетната комисия. Последният не трябва да е гражданин на нито една от страните по анкетната процедура, да няма постоянно местожителство на територията на някоя от тези страни, да не е на държавна служба в тези страни и да не се е занимавал с разглежданото дело, в каквото и да било качество.

3. Ако председател на анкетната комисия не бъде определен в двумесечен срок след назначаването на втория експерт, изпълнителният секретар на Икономическата комисия за Европа по искане на една от страните назначава председател в срок от два месеца.

4. Ако една от страните по анкетната процедура не назначи експерт в срок от един месец от получаването на уведомлението от секретариата, другата страна може да информира изпълнителния секретар на Икономическата комисия за Европа, който определя председател на анкетната комисия в срок от два месеца. След определянето председателят изисква от страната, която не е назначила експерт, да стори това в срок от един месец. След изтичането на този срок председателят информира изпълнителния секретар на Икономическата комисия за Европа, който извършва това определяне не по-късно от следващите два месеца.

5. Анкетната комисия приема свои собствени процедурни правила.

6. Анкетната комисия може да предприема всички необходими мерки, обезпечаващи изпълнението на нейните функции.

7. Страните по анкетната процедура улесняват работата на анкетната комисия и в частност, като използват всички средства, намиращи се на тяхно разположение:

а) предоставят на същата всички съответни документи, улеснения и информация;

б) осигурява възможност при необходимост същата да призовава свидетели или експерти и да получава техните показания.

8. Страните и експертите запазват в тайна всяка информация, която са получили поверително в хода на работата на анкетната комисия.

9. Ако една от страните по анкетната процедура не се яви пред анкетната комисия или не представи своето становище, другата страна може да изиска от анкетната комисия да продължи изпълнението на процедурата и да завърши своята работа. Отсъствието на дадена страна или непредставянето на становището ѝ не е пречка за продължаването и завършването на работата на анкетната комисия.

10. Освен ако анкетната комисия поради особени обстоятелства по същество не реши друго, разходите на анкетната комисия, включително възнаграждението на членовете ѝ, се поемат от страните по анкетната процедура поравно. Анкетната комисия регистрира всички свои разходи и представя окончателен отчет за тях на страните.

11. Всяка страна, която е заинтересувана от фактическото естество на предмета на анкетната процедура и която може да бъде засегната от мнения по спорния въпрос, може да се намеси в процедурата със съгласието на анкетната комисия.

12. Решенията на анкетната комисия по процедурните въпроси се вземат с мнозинство на членовете ѝ. Окончателното становище на анкетната комисия отразява мнението на мнозинството нейни членове и включва всички евентуални становища на несъгласие.

13. Анкетната комисия представя своето окончателно мнение в срок от два месеца, считано от датата, когато е била учредена, освен в случаите, когато самата тя намери за необходимо да удължи този срок, но с не повече от два месеца.

14. Окончателното мнение на анкетната комисия се основава на общоприети научни принципи. Окончателното мнение се предава от анкетната комисия на страните по анкетната процедура и на секретариата.

Приложение V

Анализ след изпълнението на проектите

Целите включват:

а) съответствие на мониторинга с условията, поставени в разрешението или одобрението на дейността и ефективността на мерките за смекчаване на въздействието;

б) преглед на въздействието за осигуряване на подходящо управление и с цел преодоляване на неопределеностите;

в) верификация на миналите предвиждания с цел да се използва натрупаният опит за бъдещи дейности от същия тип.

Приложение VI

Елементи за двустранно и многостранно сътрудничество

1. Засегнатите страни могат да създадат, когато е необходимо, институционални механизми или да разширят мандата на вече съществуващи институционални механизми в рамките на двустранни и многостранни спогодби с цел да се получи максимален ефект от тази конвенция.

2. Двустранните и многостранните спогодби или други споразумения могат да включват:

а) всякакви допълнителни изисквания за прилагането на тази конвенция, отчитайки специфичните условия в засегнатия подрегион;

б) институционални, административни и други механизми, създавани на реципрочна и еквивалентна основа;

в) хармонизиране на техните политики и мерки за опазване на околната среда с цел да се постигне възможно най-голямо сходство на стандартите и методите, отнасящи се до прилагането на оценка на въздействието върху околната среда;

г) разработване, усъвършенстване и/или хармонизиране на методите за идентифициране, измерване, прогнозиране и оценка на въздействието и за анализ след изпълнението на проектите;

д) разработване и/или усъвършенстване на методи и програми за събиране, анализ, съхранение и навременно разпространение на сравними данни относно качеството на околната среда с цел да се осигурят изходни данни за оценка на въздействието върху околната среда;

е) определяне на прагови нива и по-специфични критерии за определяне на значимостта на трансграничните въздействия, свързани с мястото, естеството или мащаба на предлаганите дейности, за които се прилага оценка на въздействието върху околната среда в съответствие с изискванията на настоящата конвенция; установяване на критични натоварвания на трансграничното замърсяване;

ж) предприемане там, където е уместно, на съвместни оценки на въздействието върху околната среда, разработване на съвместни програми за мониторинг, взаимно калибриране на устройствата за мониторинг и хармонизиране на методологиите с оглед на осигуряване на сравнимост на получените данни и информация.

Приложение VII

Арбитраж

1. Страната или страните, ищци, уведомяват секретариата, че страните са постигнали съгласие да предоставят спора на арбитраж в съответствие с чл. 15, т. 2 на тази конвенция. Уведомлението трябва да посочва предмета на арбитраж и да включва в частност членовете на тази конвенция, чието интерпретиране или прилагане е спорно. Секретариатът предава получената информация на всички страни по тази конвенция.

2. Арбитражният съд се състои от три членове. Както страната или страните, ищци, така и другата страна или страни по спора определят по един арбитър и двамата така определени арбитри назначават по общо съгласие трети арбитър, който е председател на арбитражния съд. Последният не трябва да бъде гражданин на нито една от страните по спора, неговото или нейното обичайно местоживее не трябва да бъде на територията на никоя от тези страни и по никакъв друг начин той не трябва да се е занимавал със случая в друго качество.

3. Ако в срок от два месеца след определянето на втория арбитър не бъде назначен председател на арбитражния съд, изпълнителният секретар на Икономическата комисия за Европа по искане на коя да е от страните по спора назначава председателя в срок от нови два месеца.

4. Ако една от страните по спора не определи арбитър в двумесечен срок след приемането на искането, другата страна може да информира изпълнителния секретар на Икономическата комисия за Европа, който назначава председателя на арбитражния съд в нов двумесечен срок. След назначаването си председателят на арбитражния съд изисква страната, която не е определила арбитър, да стори това в двумесечен срок. След изтичането на този срок председателят информира изпълнителния секретар на Икономическата комисия за Европа, който трябва да определи арбитър в нов двумесечен срок.

5. Арбитражният съд приема своето решение в съответствие с международното право и в съответствие с положенията на тази конвенция.

6. Всеки арбитражен съд, съставен според постановените тук изисквания, съставя свои собствени процедурни правила.

7. Решенията на арбитражния съд по процедурата или по същество се приемат чрез гласуване на членовете му с обикновено мнозинство.

8. Съдът може да предприеме всички необходими мерки, за да установи фактите.

9. Страните по спора улесняват работата на арбитражния съд и в частност, като използват всички средства, с които разполагат:

а) предоставят на съда всички документи, улеснения и информация, имащи отношение по спора;

б) осигуряват възможност при необходимост същият да призовава свидетели

или експерти и да получава техните показания.

10. Страните и арбитрите запазват в тайна всяка информация, която са получили поверително в хода на работата на арбитражния съд.

11. Арбитражният съд може при искане на една от страните да препоръча временни защитни мерки.

12. Ако някоя от страните по спора не се яви пред арбитражния съд или не защити своята позиция, другата страна може да изиска от арбитражния съд да продължи изпълнението на процедурата и да вземе своето окончателно решение. Отсъствието на някоя от страните или пропускът ѝ да защити своята позиция не са пречка за продължаване на процедурата. Преди да приеме своето окончателно решение арбитражният съд трябва да установи за себе си, че претенцията е добре обоснована фактически и правно.

13. Арбитражният съд може да изслушва и да определя контрапретенции, произтичащи непосредствено от предмета на спора.

14. Освен ако арбитражният съд не постанови друго поради особени обстоятелства по случая, съдебните разходи, включително възнаграждението на неговите членове, се поемат от страните по спора поравно. Съдът трябва да регистрира всички свои разходи и представя окончателен отчет за тях пред страните.

15. Всяка страна по тази конвенция, която има правен интерес по предмета на спора и която може да бъде засегната от решението на случая, може да се намеси в процедурата със съгласието на съда.

16. Арбитражният съд приема своето решение в петмесечен срок от датата на неговото учредяване освен в случаите, когато самият той намери за необходимо да удължи този срок, но с не повече от пет месеца.

17. Решението на арбитражния съд се придружава от мотиви. То е окончателно и задължително за всички страни по спора. Решението се предава от арбитражния съд на страните по спора и на секретариата. Секретариатът предава така приетата информация на всички страни по тази конвенция.

18. Всеки спор, който може да възникне между страните относно тълкуването или изпълнението на решението, може да се внесе от коя да е от страните пред арбитражния съд, който е взел решението, или в случай че същият не може да се сезира - на друг съд, учреден за тази цел по същия начин, както и първия съд.